

خسارت ۳۰۰ همتی قطعی برق و گاز

با توجه به قطعی برق و گاز در فصول سرد سال جاری خسارت وارده به صنایع ممکن است به عددی نزدیک به ۳۰۰ هزار میلیارد تومان برسد. به گزارش ایرنا، سعید شجاعی، معاون برنامه‌ریزی و وزارت صنعت، معدن و تجارت، گفت: در تابستان، برآورد وزارت صنعت از خسارت قطعی برق به صنایع ۱۷۳ هزار میلیارد تومان است. در فصول سرد سال، براساس تجربه سال گذشته که خسارت ناشی از محدودیت گاز حدود ۸۷ هزار میلیارد تومان است، پیش‌بینی می‌شود امسال این رقم به دلیل افزایش مدت محدودیت‌ها و زودتر آغاز شدن آن (تقریباً یک‌ماه و نیم‌زودتر)، به حدود ۱۲۰ تا ۱۳۰ همت برسد. او با بیان اینکه امسال محدودیت صنایع عمده تا ۶۷ درصد افزایش پیدا کرده بود، عنوان کرد: با رایزنی‌هایی که صورت گرفت، توانستیم این محدودیت را در دو‌بازه زمانی کاهش دهیم و به زیر ۵۰ درصد برسانیم. شجاعی افزود: اگرچه به دلیل افزایش مصرف گاز در بخش خانگی، برخی محدودیت‌ها اعمال شد، اما در مجموع توانستیم این محدودیت را از ۶۷ درصد به زیر ۴۸ درصد برای بخش صنایع کاهش دهیم. اقدام دیگر رایزنی با وزارت کشور بود که با همکاری و همراهی وزیر کشور انجام شد. نتیجه این رایزنی، تشکیل کارگروه مرکزی رفع بحران ناترازی در ستاد وزارت کشور بود.

تکذیب گم شدن طلای بانک مرکزی

بانک مرکزی ادعای گم شدن ۶۱ تن طلای بانک مرکزی را تکذیب کرد. به گزارش ایلینا، بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران در پی انتشار ادعایی در فضای مجازی با عنوان «گم شدن ۶۱ تن طلای بانک مرکزی در یکسال / سرنوشته پراپهای طلاهای وارداتی»، ضمن تکذیب ادعاهای مطروحه، نسبت به منتشر کننده مطلب - که پیش از این نیز سابقه محکومیت به اتهام تشویش اذهان عمومی را دارد- در مراجع صالح قضایی طرح شکایت خواهد کرد.

تذکر وزیر به شرکت‌های هواپیمایی

در بحث آزادسازی نرخ بلیت هواپیما ملاحظاتی دیده شده بود و آزادسازی نرخ منوط بر اجرای آن ملاحظاتی است که خانم وزیر در این باره تذکراتی به ایرلاین‌ها داده‌اند. به گزارش ایلینا، ابودر شش‌رودی، مشاور وزیر راه و شهرسازی درباره نظارت بر قیمت‌گذاری بلیت هواپیما و برخورد با افزایش قیمت‌ها در حالی که از سال گذشته نرخ مصوب برای بلیت هواپیما حذف و قیمت‌ها آزاد شد، گفت: یکی از ملاحظات آزادسازی نرخ بلیت هواپیما، متناسب‌سازی نرخ سوخت هواپیما بود که قرار بر این است که نرخ سوخت هم واقعی شود. تاکید وزیر راه و شهرسازی بر این است که این کنترل‌ها اعمال نشود و به‌ویژه برای تعطیلات نوروز اجازه داده نشود که قیمت بلیت هواپیما خارج از کنترل شود. او درباره چگونگی کنترل قیمت بلیت هواپیما برای ایام نوروز در شرایطی که هیچ قیمت مشخصی برای بلیت مسیره‌های مختلف مشخص نیست، گفت: اینگونه نیست که قیمت‌گذاری بلیت هواپیما هیچ چهار چوبی نداشته باشد، سازمان هواپیمایی هم ابزار کنترلی برای نظارت بر قیمت‌ها دارد و این وظیفه سازمان است به این موضوع ورود کند، البته سایر سازمان‌های نظارتی نیز به بازار ورود می‌کنند.

بازی قطر با کارت ایران

رقابت بین ایالات متحده و قطر در بازار جهانی LNG به امتیازگیری رسید

عبداله باباخانی
کارشناس انرژی

ایالات متحده و قطر دو صادرکننده اصلی گاز طبیعی مایع (LNG) در جهان هستند. در سال‌های اخیر، ایالات متحده به سرعت صادرات LNG را گسترش داده است و سلطه طولانی مدت قطر را به چالش می‌کشد. اینجاسعی می‌کنیم که رقابت آنها را در چندین بعد تحلیل کنیم:

ظرفیت تولید و حجم صادرات، استراتژی‌های قیمت‌گذاری، تأثیرات ژئوپلیتیکی، سهم بازار و خریداران کلیدی، برنامه‌های توسعه زیرساخت، عوامل نظارتی و محیطی، و روندهای آینده بازار.

این تجزیه و تحلیل بر اساس آخرین داده‌ها و بینش‌های منابع معتبر، با مقایسه‌های واضح برای نشان دادن اینکه ایالات متحده و قطر چگونه خود را در چشم‌انداز در حال تکامل LNG قرار می‌دهند، استوار است.

▼ ظرفیت تولید و حجم صادرات

پیش‌تاریخی قطر در مقابل رشد ایالات متحده: قطر برای بیش از یک دهه (۲۰۰۸-۲۰۲۱) بزرگترین صادرکننده LNG در جهان بود و از ذخایر عظیم گاز پارس جنوبی استفاده کرد. ظرفیت تولید LNG قطر از سال ۲۰۱۱ حدود ۷۷ میلیون تن در سال بوده است. در مقابل، ایالات متحده تا اواسط دهه ۲۰۱۰ یک بازیگر کوچک LNG بود. با شروع Sabine Pass در سال ۲۰۱۶، ظرفیت صادرات ایالات متحده تا سال ۲۰۲۳ به بیش از ۹۰ MTPA افزایش یافت. این گسترش سریع، ایالات متحده را از یک صادرکننده نوپا به یک رهبر جهانی در صادرات LNG در عرض چند سال تبدیل کرد.

حجم صادرات اخیر: ایالات متحده در سال ۲۰۲۳ با میانگین ۱۱/۹ میلیارد فوت مکعب در روز (Bcf/d) صادرات LNG (حدود ۸۸-۸۹ MTPA) به بزرگترین صادرکننده LNG جهان تبدیل شد. این افزایش ۱۲ درصدی نسبت به سال ۲۰۲۲ بود، زیرا ظرفیت جدید و تقاضای بالا (به ویژه در اروپا) صادرات ایالات متحده را به سطوح بی‌سابقه‌ای رساند. صادرات قطر نسبتاً ثابت و حدود ۷۹ تا ۸۰ MTPA در سال‌های اخیر بوده است.

داده‌های Kpler این تغییر را تأیید می‌کند: در سال ۲۰۲۳ ایالات متحده رتبه اول را به خود اختصاص داد و در سال ۲۰۲۴ انتظار می‌رود که ایالات متحده ۸۷ میلیون تن در مقابل قطر ۷۹ میلیون تن صادرات داشته باشد. روند رشد ایالات متحده واضح است، در حالی که تولید قطر با ظرفیت موجود آن محدود شده است تا پروژه‌های جدید آنلاین شوند.

▼ استراتژی‌های قیمت‌گذاری و موقعیت‌یابی در بازار

قراردادهای بلندمدت در مقابل انعطاف‌پذیری نقطه‌ای: قطر و ایالات متحده از مدل‌های مختلف قیمت‌گذاری LNG استفاده

می‌کنند. قطر به طور سنتی طرفدار قراردادهای بلندمدت (حداکثر ۲۰ تا ۳۰ سال) است که با قیمت نفت (مثلاً برنت) نمایه می‌شود. این شاخص‌سازی نفت مبنای اکثر فروش‌های قطر، به‌ویژه به مشتریان آسیایی، با شیب قیمت‌گذاری معمولی در حدود ۱۰ تا ۱۶ درصد از نفت خام برنت بوده است. این قراردادها اغلب شامل بندهای مقصد می‌شوند که خریداران را از تغییر مسیر محموله‌ها محدود می‌کند؛ رویه‌ای که قطر از آن برای حفظ کنترل بر جایی که LNG می‌فروشد استفاده می‌کند.

از سوی دیگر، ایالات متحده، سهم بزرگی از LNG را از طریق قراردادهای شاخص قیمت‌های گاز (معمولاً هنری هاب) می‌فروشد. معاملات LNG ایالات متحده اغلب بر روی یک مدل عوارض کار می‌کند: خریداران هزینه مایع‌سازی ثابت را می‌پردازند و گاز را در هنری هاب خریداری می‌کنند، که فرمول قیمت‌تحویلی را تقریباً «هنری هاب + ۱۵٪ هزینه ثابت». این قیمت‌گذاری بر اساس شاخص گاز انعطاف‌پذیرتر و شفاف‌تر است و قراردادهای ایالات متحده عموماً فاقد محدودیت‌های مقصد هستند و به خریداران اجازه می‌دهد آزادانه LNG را دوباره بفروشند یا منحرف کنند. به‌طور خلاصه، قطر قیمت‌گذاری مرتبط با نفت را با شرایط سخت‌گیرانه ارائه می‌کند، در حالی که LNG ایالات متحده قیمت‌گذاری و انعطاف‌پذیری مرتبط با هاب را ارائه می‌دهد؛ گزینه‌ای جذاب در زمانی که قیمت نفت بالا است یا بازارها نوسان دارند.

مزایای رقابتی: استراتژی قطر بر هزینه تولید پایین و قابلیت اطمینان آن متمرکز است. قطر می‌تواند LNG را ارزان‌تر از اکثر رقبا (با بهره‌مندی از ذخایر عظیم گاز با کیفیت بالا) تولید کند. این بدان معناست که قطر می‌تواند قیمت‌های رقابتی شاخص نفت را ارائه دهد و همچنان سود داشته باشد، و اغلب بر اساس هزینه، قیمت‌های دیگر را کاهش می‌دهد. با این حال، سختی قراردادهای آن به یک نقطه ضعف در بازار امروز تبدیل شده است. به عنوان مثال، خریداران ژاپنی و کره جنوبی اخیراً به دلیل اصرار قطر بر بندهای مقصد و مدت بسیار طولانی، در امضای قراردادهای جدید با قطر تردید داشتند.

این خریداران به طور فزاینده‌ای از LNG ایالات متحده یا سایر تامین‌کنندگانی که قراردادهای کوتاه‌تر و انعطاف‌پذیری مقصد را ارائه می‌دهند، طرفداری می‌کنند. مزیت رقابتی ایالات متحده در انعطاف‌پذیری و حجم نهفته است. ایالات متحده با چند صادرکننده خصوصی، LNG را در بازار نقدی و تحت ساختارهای قراردادی متنوع (برخی بلندمدت، بسیاری میان‌مدت یا کوتاه‌مدت) در دسترس دارد. قراردادهای LNG ایالات متحده که با Henry Hub یا دیگر هاب‌های گازی نمایه می‌شوند، زمانی که قیمت‌های مرتبط با نفت افزایش می‌یابند، می‌توانند مقرون‌به‌صرفه‌تر باشند و به تامین‌کنندگان ایالات متحده موقعیتی در بازار به عنوان «قیمت‌شکن» زمانی که نفت و LNG با شاخص نفت) گران هستند، علاوه بر این، LNG ایالات متحده هیچ محدودیتی برای مقصد ندارد، که به خریداران این امکان را می‌دهد تا محموله‌ها را در صورت نیاز برای بهینه‌سازی یا در

صورت تغییر تقاضا تغییر مسیر دهند. این انعطاف‌پذیری یک نقطه فروش کلیدی بوده است؛ به‌ویژه برای بازیگران و شرکت‌هایی که به دنبال امنیت و همچنین قابلیت مانور هستند.

▼ تأثیرات ژئوپلیتیکی

ژئوپلیتیک نقش قابل توجهی در رقابت LNG ایفا می‌کند و بر دسترسی به بازار و انتخاب خریداران در مناطق مختلف تأثیر می‌گذارد:

محور امنیت انرژی اروپا: تهاجم روسیه به اوکراین در سال ۲۰۲۲ منجر به تنظیم مجدد عمده منابع گاز اروپا شد. کشورهای اروپایی به دنبال جایگزینی گاز خط لوله روسیه با LNG از شرکای قابل اعتماد بودند. هم ایالات متحده و هم قطر از این موضوع منتفع شدند اما ایالات متحده به دلیل دسترسی فوری و پیوندهای اتحاد فرآتلانتیک، سهم بیشتری از بازار اروپا را به دست آورد. در سال ۲۰۲۳، ایالات متحده تقریباً نیمی از واردات LNG اروپا (۴۸٪) را تامین کرد که بسیار بیشتر از هر کشور دیگری است. برای سومین سال متوالی، ایالات متحده بزرگترین تامین‌کننده LNG اروپا در سال ۲۰۲۳ بود. دولت‌ها و شرکت‌های اروپایی، که از نظر سیاسی با ایالات متحده همسو بودند، قراردادهای خرید LNG جدید امضا کردند و به سرعت ظرفیت واردات را برای جا دادن محموله‌های ایالات متحده ایجاد کردند. قطر همچنین تحویل به اروپا را افزایش داد، اما تأثیر آن به دلیل تعهدات موجود به آسیا و فقدان ظرفیت اضافی فوری محدود شد. علاوه بر این، برخی از خریداران اروپایی در پی اهداف اقلیمی (همانطور که در قرارداد نسبتاً کوچک ۱۵ ساله آلمان با قطر برای MTPA ۲۰۲۶ مشاهده شد) تمایلی به تعهد به قراردادهای طولانی و غیرقابل انعطاف قطر نشان دادند. از نظر ژئوپلیتیکی، اتحاد ایالات متحده و اروپا و اعتماد اروپا به قابلیت اطمینان ایالات متحده، به امریکای ال‌ان‌جی مزیت رقابتی در ساعت نیاز اروپا داد. در همین حال، قطر خود را به عنوان یک تامین‌کننده بی‌طرف قابل اعتماد قرار داد؛ قطر متحد اصلی ایالات متحده غیرناتو است و با شرکت‌های غربی در پروژه‌های انرژی همکاری نزدیک داشت، که به این کشور کمک کرد بخشی کلیدی از ترکیب عرضه بلندمدت اروپا باقی بماند (مانند فرانسه، ایتالیا و دیگران شرکات استراتژیک LNG ایالات متحده). بنابراین، هر دو کشور برای استراتژی امنیت انرژی اروپا حیاتی شدند، اما LNG ایالات متحده در کوتاه‌مدت پیشرو است.

آسیا: آسیا بزرگترین منطقه مصرف‌کننده LNG است و هم قطر و هم ایالات متحده به شدت در آنجا رقابت می‌کنند. ژاپن و کره جنوبی، غول‌های سنتی LNG متحد با ایالات متحده، اخیراً به سمت LNG بیشتر ایالات متحده متمایل شده‌اند. این تا حدی به دلیل انعطاف‌پذیری قرارداد (همانطور که قبلاً ذکر شد) و بخشی به دلیل همسویی استراتژیک است. خرید LNG ایالات متحده می‌تواند روابط با واشنگتن را تقویت کند و عرضه را از خاور میانه متنوع کند. یک تحلیلگر شورایی آتلانتیک استدلال می‌کند که افزایش واردات LNG از ایالات متحده امنیت انرژی را برای دموکراسی‌های شرق آسیا تقویت می‌کند و حتی با تعمیق وابستگی متقابل متحدان ایالات متحده، بازدارندگی را در برابر پکن افزایش می‌دهد. با این حال، قطر همچنان یک بازیگر مهم در آسیا است: این کشور روابطی چنددهه‌ای دارد که ژاپن، کره و هند را تامین می‌کند. اخیراً، چین به عنوان یک بازار محوری - و یک عامل ژئوپلیتیکی ظاهر شده است. چین قراردادهای بلندمدت گسترده‌ای را با تامین‌کنندگان قطر و ایالات متحده به عنوان بخشی از استراتژی خود برای تامین منابع مختلف گاز امضا کرده است. در سال‌های ۲۰۲۲ و ۲۰۲۳، خریداران دولتی چین (مانند سینوپک و سی‌ان‌پی‌سی) قراردادهای ۲۷ ساله با مجموع MTPA ۸ قطر امضا کردند، در حالی که قراردادهای بزرگ ۲۰ ساله با صادرکنندگان آمریکایی برای حجم مشابه امضا کردند.

